

Írsko je tretím najväčším ostrovom v Európe. V 40. rokoch minulého storočia patrilo k najchudobnejším krajinám v Európe, a preto mnohí jeho obyvatelia boli nútení emigrovať. V roku 1973 sa stalo členskou krajinou EÚ a od roku 2002 sa platí eurom, ktoré nahradilo írsku libru. Po významných hospodárskych reformách koncom 80. rokov minulého storočia a po znížení daňového zaťaženia patrí Írsko podľa hodnoty ukazovateľa HDP na obyvateľa, ako aj podľa parity kúpnej sily ku krajinám s najlepšimi výsledkami. Podľa ďalšieho hodnotenia sa Írsko teší z najvyššej kvality života na svete. Stalo sa aj významnou destináciou a v súčasnosti desať percent obyvateľstva sú cudzinci. Írsky jazyk sa stal oficiálnym jazykom EÚ 1. januára 2007.

1

Cestujeme do Írska Do mesta Cork a jeho okolia

TEXT A FOTO MIROSLAVA DULOVÁ

Zoznámete sa s Írskom

Pre krajinu sú typické útesy, pahorkatiny a pohoria. Najvyšší je Carrauntoohill, ktorý dosahuje nadmorskú výšku 1038 metrov. Na podnebie vplýva severoatlantický prúd a je relatívne mierne. V lete sa teplomer len výnimočne vyšplhá nad 30 stupňov a teploty pod nulou počas zimy sú skôr výnimočné. Zrážky sa vyskytujú veľmi často, v niektorých

oblastiach krajiny prší až počas 275 dní v roku. V Írsku sa hovorí dvomi oficiálnymi jazykmi – írskym a anglickým, tretím najpoužívanejším jazykom je poľský jazyk. Počet obyvateľov dosiahne podľa odhadov v roku 2008 4,5 milióna. Mestom s najvyšším počtom obyvateľov je hlavné mesto Dublin a za ním nasledujú Belfast a Cork, ktorý leží v juhovýchodnej časti ostrova na rieke Lee.

Cork – to je aj viagra a počítače Apple

Najznámejšou historickou pamiatkou v meste Cork je kostolná veža Shandon. Na vrchole veže sa točí veterná ružica v tvare lososa. Vežové hodiny miestni nazývajú klamár so štyrmi tvármi, pretože každé hodiny ukazujú iný čas. Návštevníci môžu vystúpiť po uzučkých schodoch až do vrcholku veže a pozrieť si celé mesto z vtáčej perspektívy, väčšou atrakciou však je možnosť zahrať si na kostolných zvonoch svoju obľúbenú melódiu (vstupné 6 eur, ktoré sa použije na ďalšiu rekonštrukciu pamiatky). S historickými pamiatkami kontrastuje budova modernej opery. Za návštevu určite stojí múzeum masla. Trh s maslom v Corku v minulosti bol svetovou jednotkou. Oboznáňte sa s obchodovaním s maslom, s históriou, ako aj so súčasnosťou tohto odvetvia (vstupné 5 eur). Hlavným priemyselným odvetvím v Corku je farmaceutický priemysel – vyrába sa tu asi najznámejšia pilulka – viagra, ako aj počítače značky Apple. Z miestnych značiek piva tu

2

možno ochutnať Beamish a Crawford a oboznámiť sa s výrobou tohto piva v obidvoch pivovaroch. Neďaleko Corku sa odporúča navštíviť hrad Blarney Castle, ktorý postavili pred viac ako 600 rokmi. Návštevníci sem prichádzajú, aby pobozkali kameň Blarney stone – kameň výrečnosti, osadený do veže v r. 1446.

Atraktívne okolie Corku

Smerom na juh z Corku odporúčame navštíviť mestečko Kinsale v ústí rieky Bandon, obľúbenú dovolenkovú oblasť. V ponuke sú mnohé aktivity na voľný čas, ako jachting, jazda na koni, rybolov, potápanie či golf. Obrovskú pevnosť Charles postavili v roku 1677 na obranu prístavu v Kinsale. Hrad Demond vybudovali v 15. storočí a v 17. storočí ho prestavali na väzenie. Teraz na hrade nájdete medzinárodné

múzeum vína. Kostol St. Multose pochádza z r. 1190 a používa sa aj dnes. Malé mestečko s úzkymi malebnými uličkami sa dôkladne postará o vaše chuťové poháriky v nadpriemernom množstve reštaurácií pre skutočných labužníkov. V októbri sa tu každoročne koná festival dobrého jedla a 12 reštaurácií patrí do skupiny označenej Good food circle. Nezabudnite ochutnať vo vychytenej reštaurácii White Lady (rezervácia sa odporúča) najmä morské špeciality.

Len niekoľko kilometrov južne od Kinsale leží Old Head of Kinsale, kde možno nájsť dôkazy o prvom osídlení Írska Keltmi pred viac ako 6000 rokmi zo skorej železnej doby. Zo západnej Európy sem prišiel kmeň Eirinn okolo roku 900 pred n. l. a svoju pevnosť v Old Head nazvali Dún Cearmna. A podľa nich sa vlastne pomenovalo

Cestujeme do Írska

Do mesta Cork a jeho okolia

7

Írsko (Éire). Old Head ako jedno z mála miest v severnej Európe zobrazil grécky historik Ptolemaios na svojej mape. V predhistorických časoch až do 17. storočia sa kameň s kruhovým otvorom ako symbol dohody používal pri uzatváraní dôležitých obchodov. Používal sa aj ako svadobný kameň, keď sa manželstvo uzatváralo len na obdobie jedného roka od mája do mája. Svadobná zmluva sa potom obnovila spojením rúk cez otvor v kameni. V dávnej minulosti na pomoc plaviacim sa lodiam a ako varovanie proti inváziám sa stavali majáky. Jeden z nich postavený v roku 1853 nielen varuje lode, ale aj starostlivo sleduje hru hráčov na golfovom ihrisku Old Head. V blízkosti útesov odpočíva mnoho vrakov. Asi k najznámejším patrí vrak lode City of Chicago, ktorá stroskotala v roku 1892, a vrak lode Lusitania, ktorú torpédovla nemecká ponorka v roku 1915.

Oblúbená golfová destinácia

Napriek tomu, že Írsko leží od našej krajiny na sever, vďaka miernemu podnebiu je veľmi oblúbenou golfovou destináciou a je známe mnohými vynikajúcimi golfovými ihriskami. V súčasnosti sa v Írsku hrá na vyše 400 golfových ihriskách – k tým najznámejším patria ihriská Ballybunion, Royal County Down, Waterville a Lahinch a Írska golfová únia má viac ako 250 000 registrovaných členov. Do stovky najlepších

ihrísk v Británii a Írsku podľa posledného dostupného hodnotenia patrí aj ihrisko Old Head Golf Links, ktoré otvorili len pred piatimi rokmi. Samotné ihrisko by sa dalo označiť ako golfová pevnosť, zo všetkých strán ho chránia prudké útesy. Další ho nazývajú klenot na írskom pobreží. Na hru na tomto ihrisku asi nedokáže zabudnúť žiaden golfista. Počas celej hry počujete vlny hlasno narážať do skál, nad morom i nad ihriskom prelietavajú vtáky a často tu fúka nevyspytateľný vietor a dokonca sa tu vyskytuje aj veľmi hustá hmla. Zážitok umocní posledná osemnásť jamka, ak ste veľmi dobrý hráč, budete musieť zahrať prvý úder dlhý najmenej dvesto metrov spod majáka cez útesy a more, často proti vetru a do kopca. Ak sa vám to podarí, potom si v klubovom dome určite zaslúžite pohár dobrého piva.

Návštevu Írska možno odporučiť ako záujemcom o históriu, tak aj o športové aktivity. Uspokojí aj kratšia dovolenka, priame letecké spojenie z Bratislavy je veľmi výhodné. Ak by ste plánovali hrať golf na ihrisku Old Head, možno pomôže informácia, že ihrisko je otvorené od apríla do konca októbra a v júni sa pri dennom svetle hrá až do neskorých večerných hodín. V Írsku nás potešila ochota všetkých, s ktorými sme počas krátkeho pobytu prišli do styku, podať nám podľa možnosti čo najviac informácií o krajine a i takýmto spôsobom spríjemniť náš pobyt.

8

